

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro předškolní vzdělávání
MATEŘSKÉ ŠKOLY BRNO, KAMENÁČKY 28

„CESTA ZA POZNÁNÍM“

Doba platnosti: 1. 9. 2020 – 31. 8. 2023

Zpracovali: ředitelka Dagmar Styxová a kolektiv MŠ
Č. j. 174/2020

Školní vzdělávací program byl vypracován kolektivem zaměstnanců MŠ v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání, se zákonem č. 561/2004 – Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání – „Školský zákon“ v platném znění a vyhláškou MŠMT č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání v platném znění.

OBSAH

1. Identifikační údaje o mateřské škole.....	4
2. Obecná charakteristika školy.....	5
3. Podmínky vzdělávání.....	6
3.1. Věcné podmínky.....	6
3.2. Životospráva.....	7
3.3. Psychosociální podmínky.....	7
3.4. Organizace.....	8
3.5. Řízení mateřské školy.....	10
3.6. Personální a pedagogické zajištění.....	10
3.7. Spoluúčast rodičů	11
3.8. Vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami.....	12
3.9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	13
3.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	13
4. Organizace vzdělávání.....	15
5. Charakteristika vzdělávacího programu.....	15
5.1. Zaměření školy.....	15
5.2. Formy a metody vzdělávací práce.....	16
6. Vzdělávací obsah.....	17
6.1. Zásady pro práci s integrovanými bloky.....	17
7. Evaluační systém.....	32

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Název školy: Mateřská škola, Brno, Kamenáčky 28, příspěvková organizace

Sídlo školy: MŠ Kamenáčky 28, 636 00 Brno

Zřizovatel školy: Statutární město Brno, Městská část Brno – Židenice

Ředitelka školy: Dagmar Styxová

IČO: 60555220

Kontakty:

Poštovní adresa: MŠ Kamenáčky 28, 636 00 Brno

Telefonní čísla: 548 531 813, 601 158 085 – MŠ, 548 534 561 - ŠJ

Email: mskamenacky@volny.cz

Webové stránky: www.mskamenacky.cz

Vydala: ředitelka školy Dagmar Styxová

Zpracovatel programu: pedagogové mateřské školy Kamenáčky 28

Projednání programu na pedagogické radě: 26. 8. 2020

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola je situována v klidném prostředí sídliště Juliánov v městské části Brno – Židenice. V okolí školy jsou klasické panelové domy i starší zástavba. Nedaleko MŠ se nachází kopec Bílá hora a národní přírodní památka Stránská skála. V bezprostřední blízkosti MŠ je koupaliště, které je koncipováno pro vyžití rodin s malými dětmi. Nedaleko se nachází také ZUŠ a dvě ZŠ, se kterými naše škola spolupracuje.

Mateřská škola je trojtřídní účelově postavená jednopatrová budova. V patře se nachází dvě prostorné třídy s příslušenstvím (hygienické zařízení, úložné prostory na lůžkoviny), přípravná jídel, sklad s pomůckami a WC pro personál. V přízemí je další třída, šatny dětí a přípravná jídel. Zaměstnanci mají k dispozici dvě šatny, sociální zařízení a kancelář ředitelky. V suterénu budovy se nachází školní kuchyně, která je rozvozová a dodává stravu do dalších tří mateřských škol. Ve sklepních prostorách je malá keramická dílna s pecí a sklad venkovních hraček. Při celkové opravě vodoinstalace a kanalizace v roce 2013, byla část sklepa využita na zřízení dětského WC, které děti používají při pobytu na školní zahradě.

Budovu školy obklopuje velká zahrada se vzrostlými stromy, které dotváří její ráz a poskytují dětem stín v letních měsících. Ve spolupráci s městskou částí Židenice jsme docílili schválení dotace EU na úpravu zahrady mateřské školy, která byla zrealizována na podzim roku 2015.

V rámci realizace projektu byly provedeny terénní úpravy s následnou instalací nových herních prvků, rekonstrukce zeleně a její doplnění. Herní prvky jsou především z přírodních materiálů. Součástí projektu byl i výsev trávníku a výsadba keřů, stromů, trvalek a bylinek.

Mateřská škola má tři heterogenní třídy s kapacitou 25 dětí (je schválena výjimka z počtu dětí na třídu). Do provozu byla uvedena 26. 3. 1963 a během celého období poskytuje předškolní vzdělávání. V roce 2016 byla budova zateplena a dostala novou fasádu.

Dnem 1. 7. 1994 získala mateřská škola právní subjektivitu.

3. Podmínky vzdělávání

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání vymezuje hlavní požadavky, podmínky a pravidla pro institucionální vzdělávání dětí předškolního věku.

3.1. Věcné podmínky

Vnitřní a venkovní prostory mateřské školy odpovídají kapacitě 75 dětí. Třídy postupně vybavujeme novým dětským nábytkem, židličkami, stoly a lehátky vyhovujícími dětem od 3 do 7 let. Prostorové uspořádání odpovídá skupinovým i individuálním činnostem dětí. Hračky, didaktické pomůcky a výtvarné potřeby jsou umístěny v dosahu dětí a je k nim umožněn samostatný přístup. Při výzdobě školy používáme výtvarné práce dětí a učitelek, které jsou umístěny tak, aby byly přístupné dětem i jejich rodičům.

Čeho chceme dosáhnout

Systematicky dále obměňovat nábytek, doplňovat hračky i pomůcky.

Jakými prostředky

Finančními prostředky z fondů k tomu určených.

3.2. Životospráva

Organizace dne respektuje individuální potřebu aktivity, odpočinku i spánku každého dítěte. Zároveň splňuje i požadavky na délku pobytu venku a maximální tříhodinový interval mezi podáváním jídel. Vlastní školní kuchyně dětem poskytuje plnohodnotnou a vyváženou stravu. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržovány technologie přípravy pokrmů a nápojů. Pitný režim je zajišťován v průběhu celého dne i při pobytu na zahradě. Ve třídě si děti mohou vybrat čaj nebo vodu, učitelka je upozorňuje na dodržování pitného režimu. Každý den (až na výjimky jako je silný déšť, teplota pod -10°C , špatné rozptylové podmínky) děti tráví venku minimálně dvě hodiny dopoledne a v případě příznivého počasí i odpoledne. Mají tak dostatečný prostor k volným pohybovým aktivitám. Odpolední odpočinek probíhá podle individuálních potřeb dětí. Dětem s menší potřebou spánku jsou po krátkém odpočinku nabízeny herní aktivity nebo individuální práce v oddělené třídě.

Čeho chceme dosáhnout

Upevnit dodržování hygienických návyků. Prodlužovat pobyt dětí na školní zahradě - při vhodném počasí provozovat činnosti venku (pěstivelské, pohybové, výtvarné aj.).

Jakými prostředky

Osobní příklad, spolupráce s rodiči, odborné články v časopisech a na internetu.

3.3. Psychosociální podmínky

V naší mateřské škole rozvíjíme přátelskou a vstřícnou atmosféru a vytváříme tak příjemné prostředí pro děti, rodiče i celý kolektiv zaměstnanců.

U nově přichozích dětí respektujeme individuální délku adaptačního období a ve spolupráci s rodiči se snažíme o hladký průběh adaptace. Jsme si vědomi, že nástup do MŠ představuje pro dítě zásadní změnu v jeho životě a náhlé odloučení od rodičů může být náročné. Na začátku školního roku rodiče vyplňují dotazník týkající se zájmů dítěte, úrovně sebeobsluhy, stravovacích návyků, případných zdravotních problémů...atd.

V naší MŠ preferujeme věkově smíšené skupiny, kde se přirozeně vytváří podmínky pro sociální učení. Starší děti pomáhají mladším a mohou pro ně být inspirujícím faktorem. Proto jsou všechny třídy heterogenní. Při rozdělování dětí do tříd přihlížíme i k přání rodičů a dětí. Běžně zařazujeme sourozence a kamarády do stejné třídy. Děti navštěvují jednu a tu stejnou třídu po celou dobu docházky do MŠ. K přeřazení dochází velmi zřídka, a to pouze z vážných důvodů.

Všichni zaměstnanci přispívají k vytváření příznivého klimatu školy. Respektují individuální zvláštnosti a potřeby dětí a podle toho k nim přistupují. Jednotlivé třídy si vypracovávají pravidla soužití, děti i dospělí jsou motivováni a vedeni k jejich dodržování.

Náš přístup k dětem je vstřícný a empatický, respektujeme individualitu každého dítěte. Zároveň uplatňujeme i laskavou důslednost, která je velmi důležitá při utváření hranic. Ty dítěti vždy nastavuje dospělý, musí být ovšem pochopitelné a pro dítě smysluplné.

Komunikace mezi dětmi a dospělými je jasná a srozumitelná, děti mají dostatek prostoru pro sdílení svých zážitků mezi sebou i s dospělými. Podporujeme u dětí kamarádské vztahy a zbytečně nezasahujeme do jejich problémů a konfliktů. I s nepříjemnými situacemi se dítě bude v dalším životě setkávat, proto potřebuje získat zkušenosti při jejich samostatném řešení.

Učitelky ve svých třídách vyhodnocují kvalitu utváření neformálních vztahů, vyzdvihují prosociální chování a upozorňují na rizika nežádoucích jevů. Tak vylučují možnost izolace a šikany.

V naší MŠ nepodporujeme výkonové hodnocení. Jsme si vědomi, že každé dítě vyniká v něčem jiném a právě díky těmto odlišnostem je dětský kolektiv tak pestrý. Umíme ocenit originalitu osobnosti dítěte. Děti jsou povzbuzovány k pozitivnímu jednání neverbálním souhlasem i přímými pochvalami.

Pozitivní postoje, zdvořilost a empatie jsou převzaty i provozními pracovníci. Ty se aktivně podílí na dění v MŠ, vychází vstříc dětem, rodičům i učitelkám.

Čeho chceme dosáhnout

Vědomě dodržovat přijatá pravidla chování, aktivně podporovat samostatnost při řešení problémů.

Jakými prostředky

Důsledným sledováním problémových i jiných situací v průběhu dne a hledáním společného řešení. Spoluprací s rodiči.

3.4. Organizace

Chod mateřské školy se řídí denním řádem, který je dostatečně flexibilní a dává pracovníkům školy prostor reagovat na různé situace a změny.

Vzdělávací nabídka odpovídá věkovým i individuálním potřebám dětí, v průběhu dne se prolínají spontánní činnosti a aktivity řízené učitelkou. Je respektováno individuální tempo každého dítěte. Řízené aktivity učitelka uskutečňuje zejména formou hry a prožitkovým učením, které je založeno na přímých zážitcích a podporuje dětskou zvědavost.

Okruhy činností učitelky podrobně rozpracovávají v třídním vzdělávacím programu a pravidelně je vyvěšují na nástěnky v šatnách dětí. Tímto způsobem jsou rodiče informováni o vzdělávací nabídce. Plánované činnosti jsou pravidelně doplňovány dalšími aktivitami (divadla, výlety, externí vzdělávací programy... aj.)

Organizace dne v MŠ

- 6:30 - 8:30 Děti se scházejí ve třídě Motýlků. V 7:00 se rozcházejí do svých tříd. Zde probíhají ranní hry, spontánní aktivity, výtvarné činnosti.
- 8:30 – 9:00 Pohybové aktivity, skupinové a individuální činnosti, práce s předškoláky
- 9:00 - 9:30 Hygiena, dopolední svačinka.
- 9:30 - 9:45 Ranní kruh, didakticky cílené činnosti, skupinové a frontální činnosti.
- 9:45 - 11:45 Pobyt venku na školní zahradě či procházka po okolí školy. V případě nepříznivého počasí děti zůstávají ve škole a pokračují v dopoledních činnostech.
- 12:00 - 12:20 Hygiena, oběd, příprava na odpočinek.
- 12:30 – 12:50 Odchod dětí, které odcházejí po obědě.
- 12:30 - 14:15 Odpolední odpočinek. Učitelka přečte pohádku. Po usnutí dětí, které spánek potřebují, se ostatní děti mohou převlékat a jdou se věnovat klidným aktivitám.
- 14:15 - 14:30 Hygiena, odpolední svačina.
- 14:30 – 16:30 Odpolední hry a zájmové činnosti dětí. Od 14:40 se děti rozcházejí domů.

Čeho chceme dosáhnout

Flexibilně se přizpůsobovat změnám v organizaci a vést děti k pochopení, proč jsou tyto změny nutné.

Jakými prostředky

Vlastním příkladem, rozhovory s dětmi.

3.5. Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly jednotlivých zaměstnanců jsou vymezeny v pracovních náplních a ročním plánu školy. Snahou celého kolektivu je vytvářet přátelské a otevřené vztahy, předcházet konfliktním a stresovým situacím dobrou informovaností a organizací práce. K předávání vnitřních informací mezi zaměstnanci školy slouží provozní a pedagogické porady, dle potřeby i mimořádné porady. Vnější informační systém je realizován prostřednictvím individuálních rozhovorů s rodiči, třídních schůzek, nástěnek, anketních dotazníků, webových stránek a mailovou komunikací.

Ředitelka dává pedagogickému sboru dostatek prostoru pro rozhodování o zásadních otázkách programu školy, podporuje týmovou práci a přátelskou atmosféru.

Školní vzdělávací program vytváří ředitelka školy s celým kolektivem pedagogických pracovníků.

Mateřská škola aktivně spolupracuje se zřizovatelem - městskou částí Brno – Židenice, MZŠ Kamenáčky, ZŠ Krásného a ZUŠ Došlíkova. Spolupráce s okolními základními školami je zaměřena na bezproblémový přechod dětí z mateřské do základní školy. V případě potřeby funguje spolupráce s odborem sociální péče, dětskou lékařkou, pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálně-pedagogickým centrem.

3.6. Personální a pedagogické zajištění školy

Všichni zaměstnanci MŠ mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Pracovní tým se průběžně vzdělává a aktivně přistupuje ke zvyšování kvalifikace. Nově získané poznatky přenáší do praxe.

Optimální pedagogické vedení je zajišťováno vhodným rozvržením pracovní doby pedagogů. Všichni zaměstnanci pracují profesionálním způsobem, chovají se a jednají podle obecně platných společenských pravidel při kontaktu s dětmi, rodiči i širokou veřejností. Specializované služby zajišťují příslušní odborníci.

Čeho chceme dosáhnout

Další vzdělávání pedagogických pracovníků směřovat dle jejich preferencí a osobních zájmů po konzultaci s vedením školy.

Jakými prostředky

Sledováním nabídek organizací poskytující další vzdělávání pedagogických pracovníků.
Studiem odborné literatury a vzájemné doporučení kolegyň.

3.7. Spoluúčast rodičů

Rodina dítěte má při výchovně-vzdělávacím procesu v MŠ nezastupitelnou roli. Aby bylo dítě v MŠ spokojené, je nutné propojovat rodinnou a institucionální výchovu. Proto podporujeme v naší škole sdílení zážitků rodiny a to zejména pořádáním společných akcí a oslav. Tyto akce jsou velmi oblíbené a na některé z nich se opakovaně vrací i naši bývalí žáci se svými rodiči, což vnímáme jako vyjádření kladného vztahu k naší MŠ. Naše zkušenost je taková, že rodiče mají zájem aktivně se podílet i při samotné organizaci a přípravě akcí. Některá setkání se již stala tradicí (např. Slavnost světýlek, výtvarné dílničky, opékání špekáčků).

Na rodiče se obracíme i s žádostí o pomoc při drobných opravách a práci na zahradě. Někteří z nich samy nabídnou materiální pomoc ve formě hygienických potřeb, hraček či výtvarného materiálu, jiní poskytnou škole finanční dar.

V komunikaci s rodiči preferujeme otevřenost a upřímnost, informujeme je o pokrocích dítěte i případných problémech. Vždy se snažíme nacházet společné řešení a dohodnout se na postupu, se kterým budou souhlasit obě strany a bude pro dítě přínosný. Běžné informace si s rodiči vyměňujeme při předávání dětí. V lednu máme zavedené konzultační hodiny, na kterých je možné pohovořit o individuálních pokrocích dítěte a dohodnout společný postup rodiny a školy při dalším vzdělávání. Vznikne-li potřeba řešit problém intenzivněji, může společnou schůzku iniciovat jak rodič, tak učitelka. Samozřejmostí je vzájemná důvěra a uplatnění pedagogického taktu při jednání s rodiči.

Informace o vzdělávací nabídce mají rodiče k dispozici na nástěnkách v šatnách dětí. O akcích jsou informováni vyvěšením aktuálních plakátů a také kalendářem akcí, který je připravován na měsíc dopředu. Stejně informace naleznou i na webových stránkách MŠ. Na hlavní nástěnce na chodbě školy je vyvěšený Školní řád MŠ, Školní vzdělávací program, informační letáky, jídelníček, důležité kontakty aj.

Dle potřeby jsou rodičům poskytovány odborné informace, rodiče mají možnost zúčastnit se seminářů pořádaných MAP II.

Kromě pravidelných akcí pořádáme edukativně stimulační skupiny, které probíhají za přímé účasti jednoho z rodičů a intenzivně připravují děti na vstup do základní školy.

Soukromé údaje a data o dětech jsou chráněna v rámci GDPR. Zaměstnanci dodržují zásady ochrany osobních údajů a mlčenlivosti o důvěrných informacích v rámci GDPR.

Na konci školního roku se rodiče mohou vyjádřit k činnosti školy formou anonymní ankety.

Čeho chceme dosáhnout

Udržovat vstřícnou a otevřenou komunikaci a spolupráci. Dle možností i nadále zapojovat rodiče do dění školy.

Jakými prostředky

Vstřícností pedagogických pracovníků, organizací společných akcí.

3.8. Vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami

Plán pedagogické podpory (PLPP) je zpracováván pro děti vyžadující podpůrná opatření 1. stupně a slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve výchovně-vzdělávacím procesu. Na jeho

tvorbě se podílejí třídní učitelky a je součástí osobní složky dítěte. Při jeho zpracování učitelky vychází z průběžných záznamů o dětech (např. práce v portfoliu, pracovní listy, zpráva z PPP, konzultace s rodiči...) a pravidelného pozorování. Třídní učitelky seznámí s PLPP ostatní pedagogy v MŠ. Při práci s dítětem se zaměřují na rozvoj oblastí, v nichž se projevují obtíže. První hodnocení PLPP probíhá po třech měsících a pokud nedojde ke zlepšení obtíží dítěte, doporučí učitelky rodičům dítěte návštěvu odborného zařízení.

Individuální vzdělávací plán (IVP) je zpracováván pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami vyžadující podpůrná opatření 2-5 stupně. Na jeho tvorbě se podílejí třídní učitelky a jejich asistentky, vycházejí z doporučení poradenského zařízení, odborné literatury a pozorování dítěte. IVP je konzultován s rodiči dítěte, s pověřenou osobou z příslušného poradenského zařízení a jsou s ním seznámeni všichni pedagogičtí pracovníci a rodiče dítěte. Na základě průběžného hodnocení je IVP dle potřeby doplňován. Vyhodnocování IVP probíhá 2x za rok – v pololetí a na konci školního roku. Závěrečné hodnocení zpracovávají učitelky ve spolupráci s asistentkami a po konzultaci s ředitelkou MŠ jej odesílají příslušnému poradenskému zařízení. MŠ spolupracuje se školskými poradenskými pracovišti – pedagogicko-psychologickou poradnou při doporučení odkladů školní docházky, v případě vzdělávání dítěte s podpůrným opatřením 2-5 stupně s SPC.

Mateřská škola není bezbariérová. Vzhledem k řešení budovy (schody u vstupu i v budově MŠ) je komplikované vzdělávání dětí s těžším tělesným a zrakovým postižením.

Čeho chceme dosáhnout

Pokračovat ve spolupráci se SPC a nadále ji rozvíjet. Rozšiřovat a doplňovat pomůcky pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Jakými prostředky

Komunikací s SPC, finančními prostředky k tomu určenými.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na

vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání (v případě lesní mateřské školy v jednotlivém území, kde zejména probíhá pedagogických program a kde má škola zázemí). V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpurným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

3.9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

MŠ vytváří podmínky pro vzdělávání dětí nadaných obdobným způsobem jako u dětí se speciálními potřebami.

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím encyklopedií, didaktických pomůcek a konstruktivních stavebnic pro rozvoj logického myšlení, jemné motoriky a prostorové orientace. V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme Plán pedagogické podpory (dále jen PLPP). Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení.

Čeho chceme dosáhnout

Zajistit vhodné pomůcky, rozšířit nabídku činností podle zájmu a schopností mimořádně nadaného dítěte, zadávat specifické úkoly dítěti

3.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Pro vzdělávání dětí mladší tří let jsou v MŠ zajištěny podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí a jejich počet. Děti si mohou prohlédnout s rodiči školku při Dnech otevřených dveří a během měsíce září je jim umožněna postupná adaptace s rodičem ve třídě. Děti jsou zařazovány do tříd, kde mají sourozence nebo kamarády. Rodiče vyplňují dotazník, zjišťující zájmy dětí, oslovení, na které je dítě zvyklé, dovednosti v sebeobsluze, stravovací návyky.

V budoucnu bude podle počtu dětí této věkové skupiny potřeba rozhodnout o konkrétním řešení místa vzdělávání (vytvoření třídy o menším počtu dětí nebo zařazení do běžných tříd se zohledněním počtu dětí) a zajistit vybavení vhodným nábytkem a vybavením (dle vyhlášky č.410/2005Sb., uzavřené skříňky, vymezení zahradního vybavení, hračky a pomůcky splňující normy pro děti uvedené věkové kategorie). Taktéž bude nutné zajištění hygienických podmínek podle vyhlášky č. 410/2005Sb.- příloha 1 bod 4 (např. přebalovací pult, krytý nášlapný koš, zvážít potřebu nočníků) a úprava denního režimu v souvislosti s individuální potřebou aktivity, odpočinku, spánku.

Čeho chceme dosáhnout

Zajistit co největší souběžné působení pedagogů ve třídě, kde se budou vzdělávat děti ve věku 2 – 3 let, zvážít vytvoření pracovní pozice chůva.

Jakými prostředky

Využít semináře s dalším vzděláváním s tematikou péče o děti mladší tří let.

4. Organizace vzdělávání

Vzdělávací proces je organizován ve třech třídách, v nichž jsou zapsány zpravidla děti ve věku 3 – 7 let. Je zajištěn pravidelný denní rytmus, který je však současně flexibilní a přizpůsobuje se aktuálně vznikajícím potřebám školy či dětí. V průběhu dne mají děti dostatek možností pro individuální i skupinové činnosti, respektujeme jejich potřebu hry přiměřené věku.

Pro lepší orientaci seznamujeme děti na začátku školního roku s dalšími prostorami školy a všemi pracovníci, abychom předcházeli pocitům nejistoty z neznámého prostředí.

Ve všech třídách probíhá výchovně vzdělávací činnost dle třídních vzdělávacích programů, které vychází ze školního vzdělávacího programu. Vzdělávací činnost naší školy je podrobně rozpracována v části „6. vzdělávací obsah“. Plánované vzdělávání a výchova dětí je v průběhu školního roku doplňována dalšími akcemi, jako jsou návštěvy divadel, výstav, výlety, karneval, Mikulášská a Vánoční nadílka, společné výtvarné dílny s rodiči, táboračky s opékáním špekáčků, rozloučení s předškoláky, besídka pro maminky, oslava MDD.

Ze strany rodičů i dětí vzniká značný zájem o další nabízené aktivity. Jedná se o sportovní kroužek, keramický kroužek a edukativně stimulační skupiny. Tyto aktivity jsou samostatně hrazeny rodiči.

Sportík zvyšuje fyzickou zdatnost, pohybové dovednosti a celkovou koordinaci těla. Probíhá 1x týdně pod vedením odborných lektorů v tělocvičně TJ Sokol, kam děti doprovází učitelky MŠ. V nabídce je podzimní a jarní Sportík, každý zahrnuje 12 lekcí.

Keramika je vedena učitelkami MŠ, rozvíjí tvořivost, jemnou motoriku, učí práci s keramickou hlinou a glazurami. Probíhá v MŠ 1x za 14 dní po krátkém odpočinku dětí. I proto je kroužek přístupný pouze předškolákům.

Edukativně stimulační skupiny intenzivně připravují děti na vstup do základní školy. Probíhají v MŠ za přímé účasti jednoho z rodičů. Jsou určeny pro předškoláky a děti s odkladem školní docházky. Kroužek začíná v druhém pololetí a celkově děti absolvují 10 lekcí. Ve vedení skupinek se střídají paní učitelky, které absolvovaly odborný kurz.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1. Záměry MŠ

Při tvorbě našeho školního vzdělávacího programu jsme vycházeli z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Organizujeme vzdělávání tak, aby vedlo k rámcovým cílům a prostřednictvím dílčích cílů z pěti vzdělávacích oblastí k rozvoji klíčových kompetencí u dětí. Záměrem vzdělávacího programu je propojovat vzdělávací oblasti z RVP PV, které se vzájemně ovlivňují a vytvářejí společně fungující celek.

Název programu „Cesta za poznáním“ souvisí s objevováním a poznáváním okolního světa i sebe samého. Mohli bychom říct, že ideálem výchovy a vzdělávání je svobodný, samostatný člověk se zdravou sebedůvěrou, který dokáže mít rád nejen sám sebe, ale i to, co ho obklopuje. Je si vědom, že svými činy ovlivňuje okolí a umí za ně nést zodpovědnost. Vnímá a chápe souvislosti světa a života, dokáže se z něj radovat i sdílet radost s ostatními. V rámci předškolního vzdělávání se snažíme dát dětem základy těchto hodnot.

Období od narození do šesti let je v životě člověka velmi důležité. Známy spisovatel Robert Fullghum říká: „Vše, co potřebuji znát, jsem se naučil v mateřské školce.“ I přesto se někdy setkáváme s názorem, že v mateřské škole si děti „jen“ hrají. Právě hrou, ať už volnou či řízenou se děti učí, je to pro ně nejpřirozenější činnost, v níž se odráží jejich vnitřní svět. V naší MŠ vytváříme vhodné prostředí pro dětskou hru a vzděláváme děti takovými prostředky a metodami, které jsou pro ně srozumitelné a přináší jim radost z poznávání. Přistupujeme k dětem laskavě a zároveň důsledně, trváme na dodržování stanovených pravidel, která dětem umožňují snadnější orientaci v prostředí i vzájemných vztazích. Důraz klademe na vztah k přírodě, pohybovou stránku a zdravý životní styl. Máme možnost vycházet z bezprostředního pozorování, praktického ověřování poznatků, stavíme na prožitcích dětí v každodenním životě. Tyto zkušenosti dětí jsou pak dále využívány i ve spolupráci s rodiči při našich školních aktivitách. Prioritou pro nás zůstává rozvoj osobnosti a samostatnosti každého dítěte a individuální přístup. Snažíme se postupně získávat vědomosti a zkušenosti z oblasti ekologické výchovy, být ohleduplní k přírodě a vést k tomuto postoji i děti. Společně proto vylepšujeme prostředí školní zahrady. Děti v předškolním věku přirozeně projevují zájem o přírodu a ten je nutné podporovat. Všichni jsme si jistě vědomi, že dnešní děti jsou stále více obkloповány technikou, ztrácí se původní soužití člověka s přírodou, což je častou příčinou nezájmu o problémy prostředí, ve kterém žijeme. Jedním z dalších důsledků je i ubývání příležitostí i času k přirozeným pohybovým aktivitám. Děti však pohyb nezbytně potřebují k svému zdravému

vývoji. Snažíme se proto vyrovnat podíl vzdělávacích a pohybových aktivit. Cíleně zařazujeme více pohybových činností, her a vycházek do přírody. Děti navštěvují sportovní kroužek, který probíhá ve spolupráci se Sokolem Brno I. Usilujeme o to, stát se dětem průvodcem na cestě k rozvoji jeho osobnosti tak, aby děti, které budou od nás odcházet do dalšího života, byly samostatné, zdravé, sebevědomé, vybavené potřebnými poznatky a dovednostmi pro život. Chceme, aby si byly vědomy toho, že jsou součástí přírody, kterou se učí přiměřeně svým možnostem chránit a pečovat o ni, a to vše s ohledem na ostatní živé i neživé součásti světa.

Přijímáme dětskou individualitu se všemi klady i zápory, nesnažíme se děti převychovat. Dáváme jim to nejlepší, co je v nás samých, připouštíme si své chyby a omyly, které jsou podnětem ke zlepšování a dalšímu vývoji.

V naší MŠ totiž probíhá učení oběma směry-my učíme děti, stejně tak, jako děti učí nás.

5.2. Formy a metody vzdělávací práce

Rámcové cíle naplňujeme těmito prostředky /metodami a formami práce/, uplatňováním těchto zásad:

- respektováním přirozených lidských a základních sociálních vývojových potřeb
- vnímáním každého dítěte jako jedinečné bytosti, která má právo rozvíjet se a učit v rozsahu svých možností a potřeb/ vzdělávání je založeno na individuálním rozvoji jednotlivých dětí/
- učením na základě prožitku a zkušenosti, prostřednictvím vlastní činnosti dětí, tzv. prožitkového učení
- učením pojmenovávat konkrétní věci, děje – vyjádřit své pocity, vyjádřit, co se stalo, co se děje
- upřednostněním prožitku před výkonem, procesu před výsledkem
- vytvářením rovnováhy mezi řízenými činnostmi a spontánními hrami, zařazováním nepřímo řízených činností
- využíváním náhodně vzniklých situací situačním učením
- rozvíjením komunikace a spolupráce mezi dětmi, sociálním učením
- rozvíjením emoční inteligence – umět se podívat na situaci očima druhého, vcítit se do něj, zabývat se jím, když potřebuje a ne až budeme mít čas
- svým vzorem
- podporou zájmu rodičů o dění v mateřské škole

6. Vzdělávací obsah

6.1. Zásady pro práci s integrovanými bloky

Náš ŠVP nese název „Cesta za poznáním“ a je dále rozpracován do 4 integrovaných bloků:

1. Na cestě k sobě.

2. Jdu s ostatními.

3. Kráčím světem.

4. Hledám cestu, jak udělat svět hezčí.

Ke každému bloku je přiřazeno vždy několik dílčích cílů ze vzdělávacích oblastí v RVP. Cíle jsou formulovány velmi obecně, a to z toho důvodu, aby si je každá učitelka mohla dle potřeby vybírat a dále rozpracovávat do cílů konkrétnějších. Na základě těchto cílů si učitelka sama volí témata, která pak mohou být dále rozdělena do tematických celků. Tak si v každé třídě učitelky vytváří svůj TVP, který je v průběhu roku doplňován. Výběr témat se odvíjí od zájmů dětí, ročních období, svátků, tradic, aktuálního dění v MŠ atd. Učitelka si může dobu trvání jednotlivých témat naplánovat, není však závazná a může se přizpůsobovat potřebám dětí v jednotlivých třídách. Závazné jsou ovšem cíle, které si učitelka na začátku tématu zvolí a plní je prostřednictvím nabízených činností.

Naplnění stanovených cílů popisuje v evaluaci vždy po skončení každého tématu. Kontrolou jsou jí očekávané a konkretizované výstupy, které korespondují s jednotlivými cíli v ŠVP a jsou formulovány jako vědomosti, dovednosti a postoje.

1. integrovaný blok: Na cestě k sobě

Aby mohlo dítě začít poznávat okolní svět, mělo by nejprve poznat samo sebe. A to po stránce psychické i fyzické. Prostřednictvím tohoto bloku dítě poznává své tělo, rozvíjí jeho fyzické možnosti a praktické dovednosti potřebné v běžném životě, aby bylo čím dál méně závislé na pomoci dospělých. Právě takto dítě získává potřebnou sebedůvěru a může se radovat z toho, co už zvládne samo.

Na cestě k sobě

Dílčí vzdělávací cíle	Dílčí vzdělávací cíle	Vzdělávací nabídka
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomění si vlastního těla (DT) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem 	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry • pobyt a hry na zahradě • práce na zahradě • vycházky po okolí • grafomotorické činnosti • nácvik sebeobsluhy • komunitní kruh • výtvarné činnosti • zpěv • dramatizace • pohybové hry s hudbou • upevňování hygienických návyků • hry se stavebnicemi • námětové hry • výchovně vzdělávací externí programy • podpora prosociálních vztahů v kolektivu mš • dodržování společně vytvořených pravidel • využití běžných denních situací a problémů k podpoře vhodného chování dětí • oslavy narozenin
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí (DT) 	<ul style="list-style-type: none"> • zachovávat správné držení těla • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu • ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) 	
<ul style="list-style-type: none"> • vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí (DSv) 	<ul style="list-style-type: none"> • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý, jak svět přírody, tak i svět lidí 	
<ul style="list-style-type: none"> • osvojení si věku přiměřených praktických dovedností (DT) 	<ul style="list-style-type: none"> • zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se 	

	<p>o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj kooperativních dovedností (DD) 	<ul style="list-style-type: none"> • spolupracovat s ostatními 	
<ul style="list-style-type: none"> • poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) (DPs) 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech • uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) • přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky • uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí • prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), 	

	snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu)	
• rozvoj schopnosti sebeovládání (DPs)	<ul style="list-style-type: none"> • ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování • respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti 	
• vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách (DSp)	<ul style="list-style-type: none"> • chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, dospělým i k dětem bez předsudků, s úctou k jejich osobě, zacházet šetrně s vlastními a cizími hračkami 	
• získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci (DPs)	<ul style="list-style-type: none"> • rozhodovat o svých činnostech • vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení 	
• získání relativní citové samostatnosti (DPs)	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je • odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory 	

2. integrovaný blok: Jdu s ostatními

Pro malé dítě je zcela přirozené, že prosazuje svoje ego a nejdůležitější je pro něj uspokojení vlastních potřeb. Jak roste, začíná si uvědomovat, že i ostatní mají své potřeby. Velký zlom přichází právě s nástupem do mateřské školy, kdy se musí vyrovnat s faktem, že maminka už není nablízku a nemůže podat pomocnou ruku vždy, když si dítě neví rady. A takto je přirozeným způsobem dítě „donuceno“ požádat o pomoc druhého – paní učitelku nebo kamaráda. Začíná komunikovat s ostatními, učí se poprosit a poděkovat a především si vážit pomoci a práce ostatních. Stejně tak může prožívat radost, když pomůže někomu jinému. V dětském kolektivu v mateřské škole se přirozeně vytváří podmínky pro rozvoj empatie, respektu, schopnosti dělat kompromisy a spolupracovat s ostatními. Což jsou v dnešní době velice důležité dovednosti pro utváření harmonických vztahů.

Jdu s ostatními		
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
<ul style="list-style-type: none"> vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) (DD) 	<ul style="list-style-type: none"> chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> podpora pros. vztahů v kolektivu mš dodržování společně vytvořených pravidel námětové hry oslavy narozenin komunitní kruh seznamování a přijetí organizace chodu mš oslavy svátků společné akce dětí a rodičů společenské hry
<ul style="list-style-type: none"> seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému (DD) 	<ul style="list-style-type: none"> uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla 	

<ul style="list-style-type: none"> • osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem (DD) 	<ul style="list-style-type: none"> • navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho 	
<ul style="list-style-type: none"> • posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) (DD) 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. 	
<ul style="list-style-type: none"> • osvojení si poznatku o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě (DT) 	<ul style="list-style-type: none"> • mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc 	
<ul style="list-style-type: none"> • ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými (DD) 	<ul style="list-style-type: none"> • odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. • chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) 	
<ul style="list-style-type: none"> • poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí (DSp) 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, • požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé 	

	<ul style="list-style-type: none">• porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých• utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)• dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair	
--	--	--

3. integrovaný blok: Kráčím světem

Přirozenou vlastností malých dětí je touha objevovat, poznávat a učit se. Svět je pro ně neprobádaným místem a ony mu chtějí rozumět. Pokud dítěti předkládáme hotové informace, ochuzujeme ho o možnost experimentovat, učit se z vlastních chyb a prožívat radost ze zaslouženého úspěchu. Ne nadarmo se říká, že nejcennější je vlastní prožitek, a že zkušenost je nepřenositelná. Úkolem nás dospělých je být dětem spíše průvodci, než učiteli, protože nejlepším učitelem je sám život.

Kračím světem		
Dílčí vzdělávací cíle	očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
<ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám (DS) 	<ul style="list-style-type: none"> všimnout si změn a dění v nejbližším okolí porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole 	<ul style="list-style-type: none"> pozorování okolního prostředí a jeho vývoje a změn vycházky, výlety dostatek možností a podpora samostatného vyjadřování dětí komunitní kruh a cvičení hry na rozvíjení smyslového vnímání výchovně vzdělávací externí programy četba a vyprávění příběhů a pohádek artikulační hry a cvičení nácvik básní, písní, dramatizace didaktické hry společenské hry pracovní listy divadelní představení v mš nebo mimo mš hudebně – pohybové činnosti výtvarné činnosti práce s encyklopediemi naučně vzdělávací pořady na dvd práce s pomůckami zaměřenými na rozvoj konkrétní oblasti
<ul style="list-style-type: none"> rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu (DPs) 	<ul style="list-style-type: none"> pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) domluvit se slovy i gesty, improvizovat formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat 	
<ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat (DPs) 	<ul style="list-style-type: none"> prožívat radost ze zvládnutého a poznaného 	
<ul style="list-style-type: none"> rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad 	

<p>verbálních i neverbálních (DD)</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj a užívání všech smyslů (DT) 	<ul style="list-style-type: none"> • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) (DPs) 	<ul style="list-style-type: none"> • správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči • porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách • učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) • sledovat a vyprávět příběh, pohádku • popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) 	
<ul style="list-style-type: none"> • osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) (DPs) 	<ul style="list-style-type: none"> • naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod. • sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech • utvořit jednoduchý rým • poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma • rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci • sledovat očima zleva doprava • poznat některá písmena a číslice, popř. slova • poznat napsané své jméno, 	

	<p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p>	
<p>• rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie (DPs)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimati si (nového, změněného, chybějícího) • záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost • naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit 	
<p>vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení (DPs)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady 	
<p>osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) (DPs)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod. 	
<p>vytváření základů pro práci s informacemi (DPs)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) • chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle 	

	<p>potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahore, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí 	
<ul style="list-style-type: none"> • vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat (DSp) 	<ul style="list-style-type: none"> • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých 	

	jiných materiálů, z přírodnin aj.)	
<ul style="list-style-type: none"> • vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách (DSv) 	<ul style="list-style-type: none"> • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte 	
<ul style="list-style-type: none"> • posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z obětování apod.) (DPs) 	<ul style="list-style-type: none"> • vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj fyzické zdatnosti (DT) 	<ul style="list-style-type: none"> • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) 	

4. integrovaný blok: Hledám cestu, jak udělat svět hezčí

I předškolní dítě si může uvědomovat, že ono samo svým chováním značnou mírou přispívá k tvorbě harmonického prostředí. Učí se vnímat krásu okolního světa, chránit ji i tvořit. Na druhou stranu ale není žádoucí předkládat dítěti jen tu „pozitivní realitu“, ale připravit ho i na situace, které pro něj mohou být nepříjemné i nebezpečné. Je důležité, aby dítě vědělo, jak těmto situacím předcházet i jak je řešit.

Hledám cestu, jak udělat svět hezčí		
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
<ul style="list-style-type: none"> rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) (DPs) 	<ul style="list-style-type: none"> přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim 	<ul style="list-style-type: none"> komunitní kruh výtvarné činnosti hudební činnosti pohybové hry dramatické činnosti práce s encyklopediemi volné hry péče o rostliny práce na zahradě pozorování života vycházky po okolí ekologicky zaměřené aktivity
<ul style="list-style-type: none"> rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání (DPs) 	<ul style="list-style-type: none"> zorganizovat hru být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním 	<ul style="list-style-type: none"> společné vytváření a respektování pravidel výchovně vzdělávací externí programy činnosti podporující zdravý životní styl společná výzdoby mš experimenty a pokusy školy v přírodě
<ul style="list-style-type: none"> rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny (DD) 	<ul style="list-style-type: none"> uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se 	

	komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)	
• vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách (DSp)	<ul style="list-style-type: none"> • chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez • předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí • zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, knížkami, s penězi apod. 	
• rozvoj společenského i estetického vkusu (DSp)	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) 	
• pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit (DSv)	<ul style="list-style-type: none"> • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně 	
• osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy (DSv)	<ul style="list-style-type: none"> • zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře) • uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky 	

	<p>chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně. 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách (DSv) 	<ul style="list-style-type: none"> • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.) 	
<ul style="list-style-type: none"> • osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí (DT) 	<ul style="list-style-type: none"> • mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy 	
<ul style="list-style-type: none"> • vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu (DT) 	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých 	
<ul style="list-style-type: none"> • seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije (DSp) 	<ul style="list-style-type: none"> • orientovat se bezpečně ve známém prostředí, i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) 	

EVALUAČNÍ SYSTÉM

Co vyhodnocujeme	Jak vyhodnocujeme	Jak často?	Kdo?
1. Materiální a věcné podmínky školy			
Prostředí školy, zahrady, třídy, pomůcky	SWOT analýza Dotazník pro rodiče	1x ročně 1x ročně	Všichni zaměstnanci rodiče
2. Vedení a řízení školy			
Klima školy	Dotazník pro pedagogické pracovníky	1x ročně	Pedagogické pracovníce
	Dotazník pro provozní pracovníce	1x ročně	Provozní pracovníce
	Pedagogické porady	5x ročně	Pedagogové
	Pracovní porady	Podle potřeb	zaměstnanci
	Provozní porady	Podle potřeb	zaměstnanci
	Dotazník pro rodiče	1x ročně	rodiče
Akce pro děti a rodiče	rozhovor	Po ukončení akce	rodiče
Aktuální témata	schůzka	3x ročně	Rodiče a pedagogové
Profesní růst zaměstnanců-vzdělávání	SWOT analýza	1x ročně	Pedagogické pracovníce
Řízení školy	autoevaluace	1x ročně	ředitelka
3. Výchovně vzdělávací činnost			
Třídní vzdělávací program	Zpětná vazba sebehodnocení	1x 14dní	Každý pedagog
Tematický celek	Zpětná vazba sebehodnocení	Po ukončení	Každý pedagog
Školní vzdělávací program	Dotazník	1x ročně	Každý pedagog
akce	po ukončení, na pedagogické poradě	Po ukončení	Každý pedagog
4. Dítě			
Informace o dítěti	Dotazník	Při nástupu do MŠ	Rodiče
Vývoj dětí	portfolio	příležitostně	pedagog
Individuální záznamy	Diagnostický záznam	Podle potřeb	Pedagog
Klíčové kompetence	záznam	Při ukončení předškol. vzdělávání	pedagog
Individuální problémy	Rozhovor s rodiči	individuálně	Rodiče a pedagog